

بررسی مقطعی تأثیر تمرينات همراه بریس میلواکی بر زاویه انحنا در نوجوانان مبتلا به کایفوسکولیوز

شهربانو بیداری^۱، مجتبی کامیاب^۲، امیر احمدی^۳، محمد صالح گنجویان^۴، بهار شقایق فرد^۵

۱- دانشجویی کارشناسی ارشد ارتوز و پروتر- تهران، بلوار میرداماد، میدان مادر، خیابان شاه نظری، کوچه نظام، دانشکده علوم توانبخشی ایران، گروه ارتوز و پروتر

۲- استادیار گروه آموزشی ارتوز و پروتر- تهران، بلوار میرداماد، میدان مادر، خیابان شاه نظری، کوچه نظام، دانشکده علوم توانبخشی ایران، معاونت پژوهشی

۳- استادیار گروه آموزشی فیزیوتراپی- تهران، بلوار میرداماد، میدان مادر، خیابان شاه نظری، کوچه نظام، دانشکده علوم توانبخشی ایران، گروه فیزیوتراپی

۴- دانشیار گروه علوم پزشکی ایران- تهران، خیابان مطهری، خیابان میرعماد، ساختمان پزشکان مهداد، طبقه دوم، مطب دکتر گنجویان

۵- دانشجویی کارشناسی ارشد فیزیوتراپی- تهران، بلوار میرداماد، میدان مادر، خیابان شاه نظری، کوچه نظام، دانشکده علوم توانبخشی ایران، گروه فیزیوتراپی

چکیده

زمینه و هدف: اسکولیوز ایدیوپاتیک یکی از مشکلات ارتوپدی است که ۱/۵ درصد تا ۳ درصد نوجوانان ۱۰ تا ۱۶ سال را درگیر می‌کند. از جمله درمان‌های غیر تهاجمی اسکولیوز، درمان بریسی، تمرين درمانی، تحریک الکتریکی و مراقبت کایروپرکتیک می‌باشد که ترکیب بریس با تمرين، شناخته شده‌ترین و مؤثرترین روش درمان است. با وجود اختلاف نظرهای فراوان بین محققان، تاکنون مطالعه‌ای تأثیر تمرينات همراه بریس میلواکی بر اساس برنامه Blount & Moe را بر تغییرات زاویه کایفوز و اسکولیوز تا مرحله کنار گذاشتن تدریجی بریس، بررسی نکرده است. بنابراین هدف این مطالعه بررسی نقش این تمرينات در تغییرات زاویه کایفوز و اسکولیوز تا مرحله کنار گذاشتن تدریجی بریس میلواکی می‌باشد.

روش بررسی: تعداد هفده بیمار مبتلا به کایفوسکولیوز با میانگین سنی ۱۵ سال، از یک مرکز درمانی خصوصی وارد مطالعه شدند. بیماران بر اساس ارزیابی کمی و کیفی انجام تمرينات در سه گروه خوب، متوسط و ضعیف قرار گرفتند. میانگین زاویه Cobb در آغاز درمان و در آغاز دوره کنار گذاشتن تدریجی بریس، در گروه‌های مختلف، تعیین و با استفاده از آزمون های آماری تی زوج، ویلکاکسون و آنالیز واریانس، مقایسه گردید.

یافته ها: پوشیدن بریس میلواکی به همراه انجام تمرينات ورزشی، بر کاهش زاویه اسکولیوز و کایفوز اثر معنی داری داشت ($p < 0.05$) اما تفاوت آماری معناداری در تغییرات زاویه اسکولیوز و کایفوز بین سه گروه دیده نشد.

نتیجه گیری: بریس میلواکی بر کاهش انحنای اسکولیوزی و کایفوزی اثرگذار است اما کیفیت و کمیت انجام تمرينات همراه بریس میلواکی در مدت استفاده تمام وقت از بریس، در این اصلاح نقشی ندارند.

کلید واژه ها: کایفوسکولیوز، بریس میلواکی، تمرينات، زاویه کاب

(ارسال مقاله ۱۹/۹/۱۳۹۳، پذیرش مقاله ۱۹/۷/۱۳۹۳)

نویسنده مسئول: تهران، بلوار میرداماد، میدان مادر، خیابان شاه نظری، کوچه نظام، دانشکده علوم توانبخشی ایران، معاونت پژوهشی

Email: mojtaba.kamyab@gmail.com

مقدمه

بریس میلواکی، برنامه تمرينی نیز با هدف بهبود دامنه حرکت مفاصل، تقویت عضلات و بهبود تأثیر بریس تجویز می‌شود(۱،۱۰)، این تمرينات مخصوص یک بخش مهم برنامه درمان توسط بریس میلواکی هستند و بصورت استاندارد تحت عنوان تمرينات Blount & Moe در دسترس هستند(۱۲).

بطور کلی دو دیدگاه نظری در رابطه با تأثیر تمرينات همراه بریس در درمان اسکولیوز ایدیوپاتیک وجود دارد. دیدگاه اول که طراح آن محقق مطرحی چون Negrini در سال ۲۰۰۸ می‌باشد، معتقد است تمرين می‌تواند سرعت پیشرفت انحنای اسکولیوزی را بخصوص در آغاز رشد سیستم اسکلتی کاهش دهد یا زاویه کاب را در انتهای بلوغ جسمی کاهش دهد. همچنین این محققان گزارش کرده‌اند که انجام این تمرينات می‌تواند نیاز به تجویز بریس را کاهش دهد(۱۳-۱۵). این دیدگاه

اسکولیوز به انحراف ستون فقرات در سه صفحه، که بر اساس روش اندازه گیری کاب، بیش از ۱۰ درجه باشد، اطلاق می‌شود(۱). اسکولیوز ایدیوپاتیک شایع‌ترین نوع اسکولیوز می‌باشد و ۱/۵ درصد تا ۳ درصد نوجوانان ۱۰ تا ۱۶ سال را درگیر می‌کند(۱). از جمله درمان‌های غیر تهاجمی اسکولیوز، درمان بریسی، تمرين درمانی، تحریک الکتریکی و مراقبت کایروپرکتیک می‌باشد(۲) که ترکیب بریس با تمرين، شناخته شده‌ترین و مؤثرترین روش درمان است(۳). هدف درمان بریسی جلوگیری از پیشرفت انحنای در پایان مدت استفاده از بریس می‌باشد(۴) و برای درمان انحنای‌های ۲۵ تا ۴۵ درجه اسکولیوز تجویز می‌شود (۹-۱۴). یکی از رایج‌ترین بریس‌ها در درمان اسکولیوز ایدیوپاتیک، بریس میلواکی است که اثر درمانی مفیدی در کنترل این نوع از اسکولیوز دارد. عموماً هنگام درمان اسکولیوز ایدیوپاتیک با

این مطالعه از نوع مقایسه‌ای مقطعی (Cross Sectional) می‌باشد. روش نمونه‌گیری از نوع غیر احتمالی ساده بود. نمونه‌ها از بانک اطلاعاتی مرکز درمان بیماران مبتلا به اسکولیوز و کایفوز و از بین کسانی که حداقل ۸ ماه قبل، برای آنها بریس میلوواکی توسط پزشک معالج تجویز شده بود و پوشیدن بریس را تا مرحله کنارگذاشتن تدریجی ادامه داده بودند، انتخاب شدند.

تعداد نمونه‌ها با استفاده از نرم افزار G Power (۲۶) و با در نظر گرفتن میزان خطای آلفا برابر با $\alpha = 0.05$ و به منظور دستیابی به قدرت آزمون به مقدار $8/8$ برابر با 14 نفر برآورد شد. لازم به توضیح است که انحراف معیار متغیر زاویه کاب، پس از مطالعه آزمایشی بر روی 5 نمونه تعیین شد. همینطور به مقدار 5 درصد به عدد بدست آمده جهت جبران افرادی که مطالعه را ترک می‌کردند، افزوده شد.

در این مطالعه هفده فرد شامل دوازده دختر و پنج پسر مبتلا به کایفواسکولیوز با میانگین سنی 15 سال، میانگین زاویه اسکولیوز $53/50-53/20$ درجه و میانگین زاویه کایفوز $25/56$ درجه در آغاز درمان توسط بریس میلوواکی، شرکت کردند. معیارهای ورود افراد به مطالعه، شامل سن 5 سال تا بلوغ جسمی، ابتلا به کایفوز و اسکولیوز ایدیوپاتیک که بر اساس آن پزشک معالج، بریس میلوواکی تجویز کرده باشد و استفاده از بریس تا مرحله کنارگذاشتن تدریجی بود. معیارهای خروج افراد از مطالعه نیز بیماری‌های عصبی-عضلانی و وجود اختلاف نظر بیش از 5 ساعت انجام تمرين، بین سه فرد سوال شونده را شامل می‌شد. تحقیق حاضر به شماره $1675/105/105$ توسط کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه علوم پزشکی ایران تأیید گردیده بود.

در ابتداء اهداف، روند و میزان مشارکت مورد نیاز جهت شرکت در این مطالعه برای افراد والدین توضیح داده شد و در صورتیکه فرد داوطلب شرکت در مطالعه بود ابتدا فرم مربوط به معیارهای ورود و خروج را پر می‌کرده، در صورت احراز تمامی معیارهای ورود و عدم احراز هیچ یک از معیارهای خروج، با رضایتمنده کتبی وارد مطالعه می‌شد و فرم اطلاعات فردی را تکمیل می‌کرد. تمرينات بر اساس برنامه Blount & Moe به بیماران ارائه شده بود که لازم بود بنا بر برنامه به صورت روزانه دو ساعت، یک ساعت درون بریس و یک ساعت بیرون بریس انجام پذیرد، تمرينات مورد نظر، تمرينات ارائه شده در یک مرکز ارتودوکسی فنی در سطح شهر تهران بود. جهت اطمینان از انجام تمرينات، نمره‌کلی انجام تمرين بر اساس دو معیار کمیت و کیفیت پیروی از برنامه تمرينات Blount & Moe تعیین شد: برای تعیین کمیت انجام تمرين، متوسط تعداد ساعات انجام

تأثیر برنامه‌های تمرينی نظیر SEAS (Scientific Exercises for Scoliosis) (Aproach to Scoliosis ۱۵-۱۶) و Schroth (۲۰-۲۷) را مورد بحث قرار داده است و تمرين را به عنوان گام نخست در درمان اسکولیوز مطرح کرده است. اين محققان معتقدند انجام تمرينات خاص حين درمان توسط بریس با هدف جلوگیری از عوارض درمان بریسی مثل سفتی ستون فقرات، کاهش قدرت عضلانی و همچنین جهت بهبود تأثیر بریس، تجویز می‌شوند (۲۱). دیدگاه دوم بر این اصل استوار است که بریس به تنها یک در پیشگیری از پیشرفت و اصلاح احنا مؤثر است اما با توجه به اینکه استفاده طولانی مدت از بریس سبب ضعف عضلانی و فروریزی پاسچر می‌گردد، تمرينات همراه بریس اغلب جهت حفظ قدرت و عملکرد عضلانی در دوران استفاده از بریس و جلوگیری از بازگشت احنا پس از کنارگذاشتن بریس انجام می‌شوند (۲۲).

در رابطه با تأثیر بریس میلوواکی بر زاویه کایفوز، تاکنون محققانی چون Bradford در سال ۱۹۷۴، Montgomery در سال ۱۹۸۱ و Gutowski در سال ۱۹۸۸ به تحقیق و پژوهش پرداخته‌اند و نتایج مطالعات آنها تأثیر بریس میلوواکی را بیش از سایر بریس‌ها بر زاویه کایفوز تأیید کرده است (۲۳-۲۵). اما هیچ مطالعه‌ای اثر بریس میلوواکی را بر روی بیماران مبتلا به کایفواسکولیوز نسبتی نیافرود. همچنین با وجود اختلاف نظرهای فراوان بین محققان (۶)، تاکنون مطالعه‌ای تأثیر تمرينات همراه بریس میلوواکی بر اساس برنامه Blount & Moe را بر تغییرات زاویه کایفوز و اسکولیوز تا مرحله کنارگذاشتن تدریجی بریس میلوواکی در بیماران مبتلا به کایفواسکولیوز بررسی نکرده است. مرحله کنارگذاشتن تدریجی از آن جهت حائز اهمیت است که پایان استفاده تمام وقت از بریس می‌باشد و اگر تمرينات همراه بریس بصورت مستقیم بر میزان بهبود زاویه احنا اثری داشته باشند، این تأثیر می‌باشد در این مرحله آشکار گردد. بنابراین هدف این مطالعه بررسی نقش این تمرينات در تغییرات زاویه کایفوز و اسکولیوز تا مرحله کنارگذاشتن تدریجی بریس میلوواکی در بیماران مبتلا به کایفواسکولیوز می‌باشد.

روش بررسی

هفده بیمار شامل 12 دختر و 5 پسر در محدوده سنی 12 تا 18 سال (میانگین سنی 15 سال) در مطالعه مشارکت کردند، میانگین قد و وزن افراد به ترتیب $164/71 \pm 10/64$ سانتی متر و $52/24 \pm 12/53$ کیلوگرم بود. میانگین شاخص توده بدنی $5/4 \pm 3/19$ محاسبه شد.

تمرينات در کمیت انجام آنها، میزان تابعیت افراد از تمرينات همراه برپس بسته آمد. افراد بر اساس این پارامتر در سه گروه پیروی خوب (نمره ۱ تا ۳)، متوسط (<3 تا 6) و ضعیف (>6 تا 9) قرار گرفتند. سپس جهت سنجش تأثیر برپس میلواکی و انجام تمرين بر تغیيرات زاویه انحنا، زاویه کاب تعیين شده روی کلیشه رادیوگرافی توسط پژشک معالج، قبل از استفاده از برپس و در ابتدای مرحله کنار گذاشتن تدریجی برپس، در گروههای مختلف، ثبت شد. اطلاعات توسط نرم افزار آماری spss نسخه ۲۲ تجزیه و تحلیل گردید. در تمامی آزمون‌ها سطح معناداری $0/05$ در نظر گرفته شد. بمنظور سنجش توزیع نرمال متغیرهای وابسته، از آزمون کولموگروف اسپیرنوف استفاده شد. در صورت احراز توزیع نرمال از آزمون‌های پارامتریک تی زوج، تی مستقل یا آنالیز واریانس و در صورت عدم احراز توزیع نرمال، از معادلهای غیر پارامتری آزمون‌های فوق یعنی ویلکاکسون، منویتنی یا کراسکالوالیس استفاده گردید.

یافته ها

نتایج آزمون کولموگروف اسپیرنوف نشان داد که تنها متغیر زاویه اسکولیوز در گروه پیروی متوسط از تمرينات همراه برپس ($P<0/05$) و همچنین متغیرهای زاویه اسکولیوز قبل ($P<0/05$) و زاویه اسکولیوز بعد از استفاده از برپس ($p<0/05$)، از توزیع نرمال پیروی نمی‌کردند.

توزیع فراوانی افراد بر اساس میزان تابعیت از تمرينات در سه گروه خوب، متوسط و ضعیف در جدول ۱ به نمایش در آمده است.

جدول ۱- توزیع فراوانی متغیر میزان تابعیت از تمرينات

متغیر	گروه	فرابوی
میزان تابعیت از تمرينات	خوب	۷
میزان تابعیت از تمرينات	متوسط	۵
میزان تابعیت از تمرينات	ضعیف	۵

زوج استفاده گردید. نتایج این آزمون نشان داد که پوشیدن برپس میلواکی باعث ایجاد تغییر معنادار در زاویه کایفوز شده است ($p<0/01$). میانگین متغیر زاویه اسکولیوز و کایفوز بعد از استفاده از برپس در جدول ۲ گردآورده شده است. جهت بررسی تأثیر جنسیت بر میزان تبعیت از تمرينات همراه برپس نیز از آزمون تی مستقل استفاده گردید. نتایج این آزمون نشان داد که میزان پیروی از تمرينات همراه برپس در دو گروه جنسی مذکور و

تمرين در هفته، یک بار از یکی از والدین و یک بار از خود فرد به صورت جداگانه سوال می‌شد، میانگین پاسخ هر دو نفر محاسبه شده و در صورتی که میانگین پاسخ بین ۷ تا 14 ساعت انجام تمرين در هفته بود، در گروه انجام کامل تمرينات(گروه ۱) قرار می‌گرفتند، در صورتی که میانگین پاسخ بین 4 ساعت تا 6 ساعت و $5/9$ دقیقه بود، در گروه انجام نامنظم تمرينات (گروه ۲) قرار می‌گرفتند و در صورتی که میانگین پاسخ آنها بین صفر تا 3 ساعت و $5/9$ دقیقه در هفته بود، در گروه عدم انجام تمرين (گروه ۳) قرار می‌گرفتند، لازم به ذکر است که در صورت وجود تفاوت فاحش (بیش از 5 ساعت) میان پاسخ دو نفر، از والد دیگر نیز سوال می‌شد، اگر همچنان این اختلاف بین ادعای فرد و نظر والد بعدی وجود داشت، فرد از مطالعه حذف می‌گردید. همچنین جهت تعیین کیفیت انجام تمرين، فرد از تمرينات را یک بار در حضور فیزیوتراپیست انجام می‌داد و بر اساس کیفیت و صحت انجام تمرين، بنابر نظر فیزیوتراپیست در یکی از سطوح زیر طبقه بندی می‌شد: سطح ۱: تمرين صحیح انجام شده و اهداف تمرين حاصل شده است. سطح ۲: تمرين صحیح انجام نشده و اهداف حاصل نشده است، اما تأثیر منفی نیز ندارد. سطح ۳: تمرين بطور صحیح انجام نشده و اهداف تمرين حاصل نشده، ممکن است تأثیر منفی نیز بگذارد. نمره نهایی از تقسیم جمع سطح نمره‌های تمام تمرينات بر تعداد تمرينات حاصل می‌شد، بنابراین نمره ۱ بهترین و نمره ۳ بدترین نمره بود و افراد بنابر کیفیت انجام تمرين در سه گروه کیفیت خوب(نمره ۱ تا کمتر از $1/5$)، متوسط(نمره $1/5$ تا $2/5$) و ضعیف (نمره بیشتر از $2/5$ تا 3) طبقه بندی می‌شدند(27) در نهایت از حاصلضرب کیفیت انجام

جهت بررسی تأثیر برپس میلواکی بر میزان تغیيرات زاویه اسکولیوز، با توجه به عدم پیروی توزیع زاویه اسکولیوز از توزیع نرمال، از آزمون ویلکاکسون استفاده گردید. نتایج این آزمون نشان داد که پوشیدن برپس میلواکی باعث ایجاد تغیير معنادار در زاویه اسکولیوز شده است ($p<0/01$). همچنین جهت بررسی تأثیر برپس میلواکی بر میزان تغیيرات زاویه کایفوز، با توجه به پیروی توزیع زاویه کایفوز از توزیع نرمال، از آزمون تی مستقل است ($p<0/01$). همچنین جهت بررسی تأثیر برپس میلواکی بر میزان تغیيرات زاویه کایفوز، با

مؤنث تفاوت آماری معناداری ندارد($P > 0.05$). نتایج این آزمون در جدول ۳ گزارش شده است.

جدول ۲- نتیجه آزمون ویلکاکسون و تی زوج: بررسی تأثیر بربس میلواکی بر زاویه اسکولیوز و کایفوز

متغیر	زاویه کایفوز بعد از استفاده از بربس	زاویه اسکولیوز قبل از استفاده از بربس	انحراف معیار \pm میانگین	آزمون آماری	سطح معناداری
زاویه اسکولیوز قبل از استفاده از بربس	$20/53 \pm 11/53$	$20/53 \pm 15/47$	ویلکاکسون	$<0/01$	$>0/02$
زاویه اسکولیوز بعد از استفاده از بربس	$56/25 \pm 11/74$	$9/53 \pm 11/53$	ویلکاکسون	$>0/01$	$<0/01$
زاویه کایفوز قبل از استفاده از بربس	$28/81 \pm 7/25$	$28/81 \pm 7/25$	تی زوج	$>0/01$	$>0/02$
زاویه کایفوز بعد از استفاده از بربس			تی زوج		

جدول ۳- نتیجه آزمون تی مستقل: بررسی اثر جنسیت بر میزان پیروی از تمرینات همراه بربس

متغیر	در دو گروه مذکور و مؤنث	در گروه مذکور	آنحراف معیار \pm میانگین	آزمون آماری	سطح معناداری
میزان تابعیت از تمرینات در دو گروه مذکور و مؤنث	$2/00 \pm 1/00$	$1/83 \pm 0/83$	تی مستقل	$>0/01$	$>0/64$

های مختلف پیروی از تمرینات همراه بربس، تفاوت آماری معناداری ندارد($P > 0.05$). نتایج این آزمون در جدول ۴ گزارش شده است.

جهت بررسی تأثیر تمرینات همراه بربس بر میزان تعییرات زاویه اسکولیوز، با توجه به عدم پیروی این متغیر از توزیع نظری نرمال، از آزمون کراسکالوالیس استفاده شد. نتایج این آزمون نشان داد که میزان بهبود زاویه اسکولیوز در گروه

جدول ۴- نتیجه آزمون کراسکالوالیس: بررسی تأثیر تمرینات همراه بربس بر زاویه اسکولیوز

متغیر	گروه	انحراف معیار \pm میانگین	سطح معناداری
تعییرات زاویه اسکولیوز	خوب	$13/57 \pm 8/58$	$>0/51$
	متوسط	$11/2 \pm 6/41$	
	ضعیف	$7/2 \pm 7/56$	

پیروی از تمرینات همراه بربس، تفاوت آماری معناداری ندارد($P > 0.05$). نتایج این آزمون در جدول شماره ۵ گزارش شده است. همچنین در این جدول بزرگی اثر آزمون نیز بیان شده است که از فرمول زیر محاسبه گردید. $SS_{\text{between}} = SS_{\text{total}} - SS_{\text{within}}$

جهت بررسی تأثیر تمرینات همراه بربس بر میزان تعییرات زاویه کایفوز با توجه به پیروی این متغیر از توزیع نظری نرمال، از آزمون آنالیز واریانس(آنوا) استفاده شد. نتایج این آزمون نشان داد که میزان بهبود زاویه کایفوز در گروه های مختلف

جدول ۵- نتیجه آزمون آنالیز واریانس: بررسی تأثیر تمرینات همراه بربس بر زاویه کایفوز

متغیر	گروه	انحراف معیار \pm میانگین	سطح معناداری	توان آزمون
تعییرات زاویه کایفوز	خوب	$28/33 \pm 12/17$	$>0/81$	$>0/81$
	متوسط	$22/8 \pm 8/35$		$>0/57$
	ضعیف	$30/00 \pm 5/78$		

بحث

عدم تأثیر تمرينات همراه بر زاویه کاب، تا آغاز مرحله کنار گذاشتن تدریجی، با مطالعه Carman موافق است(۱۲).

بطورکلی مطالعات تأثیر تمرينات همراه بر پس میلوکی Dolan بهبود زاویه کاب را رد نمی‌کنند، بلکه در مطالعه ای که در سال ۲۰۰۷ اثر بر پس میزان بهبود زاویه اسکولیوز و کاهش میزان نیاز به جراحی بررسی نموده است، به علت عدم انجام برنامه تمرينات همراه بر پس، نتایج درمان برپی رضایت بخش نبوده و در نهایت نیاز به جراحی ضرورت یافته است(۲۸)، این درحالیست که مطالعات زیادی با معیار ورود پیروی از تمرينات، نتایج متفاوتی را ثبت کرده اند(۲۱)، اما مطالعه حاضر نشان داد این تفاوت نتیجه در دوران استفاده تمام وقت از برپس، حاصل نمی‌گردد، بلکه بر اساس نتایج مطالعه Zaina اثربخشی تمرينات، تنها پس از دوره کنار گذاشتن تدریجی برپس مشخص می‌گردد، که در این دوره به علت عدم پوشیدن تمام وقت برپس، می‌توان از طریق تقویت عضلات کنترل کننده پاسچر، از فروریزی پاسچر و بازگشت زاویه اصلاح شده پیشگیری کرد.

با توجه به مطالب بیان شده، می‌توان گفت نتایج تحقیق حاضر با دیدگاه فکری دوم یعنی عدم تأثیر مستقیم تمرينات همراه بر پس بر بهبود زاویه انحنا در دوره استفاده تمام وقت از برپس، در یک جهت می‌باشد، اما این به معنای رد نظریه اول نیست بلکه با توجه به اینکه در ایران اغلب، برنامه تمرينی تنها تأثیر این برنامه درمانی را مورد بررسی قرار می‌گیرد، مطالعه حاضر نیز Bloun & Moe مورد استفاده قرار می‌گیرد، مطالعه حاضر نیز تنها تأثیر این برنامه درمانی را مورد بررسی قرار داده است و این تفاوت نتیجه می‌تواند به علت تنوع در نوع برنامه‌های درمانی باشد. بنابراین بر اساس نتایج این مطالعه می‌توان استنباط کرد که تمرينات همراه بر پس بر اساس برنامه Blount & Moe در دوره استفاده تمام وقت از برپس تنها عملکرد عضلات درون برپس را بهبود بخشدید و روی زاویه کاب اثری ندارند. با این حال بسیاری از دست‌اندرکاران درمان اسکولیوز، بر اساس تجارب کلینیکی خود معتقدند تمرينات همراه بر پس بهبود زاویه اسکولیوز در مرحله استفاده تمام وقت از برپس می‌شوند.

برخلاف مطالعات گسترده‌ای که تأثیر درمان برپی بر روی پیشگیری از پیشرفت انحنای اسکولیوزی را بررسی کرده‌اند، اثربخشی برنامه بر اصلاح زاویه کایفوز، در مطالعات محدودی مورد ارزیابی قرار گرفته است. مطالعات انجام شده تاکنون تأثیر درمان برپی در اصلاح زاویه کایفوز را ثابت کرده‌اند(۲۹) اما در رابطه با تأثیر تمرينات همراه بر پس بر زاویه انحنا، مطالعه ای

بر اساس نتایج بدست آمده از مطالعه، برپس میلوکی در دوره استفاده تا مرحله کنار گذاشتن تدریجی، بر زاویه انحنا تأثیر معناداری گذاشته و سبب بهبود چشمگیر زاویه اسکولیوز و کایفوز در بیماران مبتلا به کایفواسکولیوز گردیده است، اما تمرينات همراه بر پس میلوکی بر اساس برنامه & Moe بر تغییرات زاویه کایفوز و اسکولیوز تا مرحله کنار گذاشتن تدریجی برپس، اثری ندارند.

بر اساس دو دیدگاه فکری متفاوت، تمرينات همراه برپس، ممکن است نقش مهمی در درمان برپی بصورت افزایش میزان اصلاح در دوره استفاده تمام وقت از برپس، یا محدود کردن بازگشت انحنا در دوره کنار گذاشتن تدریجی برپس داشته باشند(۲۱، ۲۲). مطالعه حاضر با هدف بررسی اثربخشی تمرينات همراه برپس بر تغییرات زاویه انحنا، تا مرحله کنار گذاشتن تدریجی برپس، انجام گرفته است.

پژوهش حاضر با مطالعه Zaina و همکاران در سال ۲۰۰۹ که تأثیر برنامه‌های تمرينی مختلف همراه برپس را بر میزان بازگشت انحنای اسکولیوزی، در دوره کنار گذاشتن تدریجی برپس سنجیده بود، همخوانی دارد، به این ترتیب که تحقیق Zaina تأکید می‌کند انجام تمرينات همراه برپس از بازگشت انحنا در دوره کنار گذاشتن تدریجی برپس، جلوگیری می‌کند. Zaina در تحقیق خود تأثیر برنامه‌های مختلف تمرينی را بر ماندگاری اثر برپس در مرحله کنار گذاشتن تدریجی برپس، بررسی نموده و گزارش کرد در دوره کنار گذاشتن تدریجی برپس، پیروی از این تمرينات بطور معناداری مانع بازگشت اصلاح انجام شده توسط برپس شده است(۲۲)، مطالعه حاضر نیز در تأیید نتایج Zaina، عدم تأثیر تمرينات همراه برپس بر بهبود زاویه اسکولیوز در دوره استفاده تمام وقت از برپس را اثبات نموده است، بنابراین این دو مطالعه از این جهت همخوانی دارند که هردو اثر تمرينات بر بهبود تأثیر برپس در دوره استفاده تمام وقت از برپس را تأیید نمی‌کنند.

نتایج این پژوهش با مطالعه Carman و همکاران در سال ۱۹۸۵ از جهاتی همخوانی دارد، به این صورت که در مطالعه Carman نیز که تأثیر تمرينات مشابه تحقیق حاضر را روی ۳۷ فرد با انحنای بیشتر از ۳۰ درجه‌ی اسکولیوز سنجیده بود، تمرينات اثری بر بهبود زاویه اسکولیوز نداشتند، گرچه در مطالعه‌ی Carman تأثیر تمرينات در پایان مرحله کنار گذاشتن تدریجی برپس سنجیده شده و از این جنبه با نتایج مطالعه اخیر متفاوت است. در واقع می‌توان گفت نتایج پژوهش اخیر تنها از لحاظ

قدرت‌دانی

این مقاله بخشی از پایان نامه کارشناسی ارشد تحت عنوان "مقایسه تعادل ایستایی نوجوانان مبتلا به اسکولیوز ایدیوپاتیک بدنبال تبعیت یا عدم تبعیت از برنامه تمرينات همراه بریس، در مرحله کنار گذاشتن تدریجی بریس می‌باشد. بدینوسیله نویسندهان مقاله مراتب قدردانی خود را از مراکز درمانی جناب آقای دکتر گنجویان و جناب آقای دکتر کامیاب، به منظور در اختیار قرار دادن اطلاعات بیماران، ضمن رعایت نکات اخلاقی و همچنین از بیماران داوطلب شرکت در طرح اعلام می‌دارند.

صورت نگرفته است، لذا امكان مقایسه نتایج با مطالعات دیگر وجود ندارد.

به علت اینکه مطالعه حاضر با هدف بررسی اثربخشی تمرينات همراه بریس بر تغییرات زاویه انحنا، تا مرحله کنار گذاشتن تدریجی بریس انجام گرفته است، نتایج حاصله از این پژوهش را نمی‌توان به تأثیر طولانی مدت پیروی از تمرينات همراه بریس بر زاویه انحنا بسط داد، بنابراین این مطالعه، تأثیر تمرينات، بر زاویه کایفوز و اسکولیوز در مرحله استفاده تمام وقت از بریس را رد می‌کند اما در این رابطه پیشنهاد می‌نماید در مطالعه‌ای تکمیلی، اثربخشی تمرينات در پایان مرحله کنار گذاشتن تدریجی بریس، بر میزان بازگشت زاویه اسکولیوز و کایفوز مورد سنجش قرار گیرد.

REFERENCES

1. Hsu JD, Michael J, Fisk J. AAOS atlas of orthoses and assistive devices: Elsevier Health Sciences; 2008.
2. Ebenbichler G, Liederer A, Lack W. [Scoliosis and its conservative treatment possibilities]. Wiener Medizinische Wochenschrift (1946) 1993;144(24):593-604.
3. Romano M, Minozzi S, Bettany-Saltikov J, Zaina F, Chockalingam N, Kotwicki T, et al. Exercises for adolescent idiopathic scoliosis. Cochrane Database Syst Rev 2012;8.
4. Rowe DE, Bernstein SM, Riddick MF, Adler F, Emans JB, Gardner-Bonneau D. A meta-analysis of the efficacy of non-operative treatments for idiopathic scoliosis. The Journal of Bone & Joint Surgery 1997;79(5):664-74.
5. Klassen RA, editor. Moe's Textbook of Scoliosis and Other Spinal Deformities. Mayo Clinic Proceedings 1987: Elsevier.
6. Carr WA, Moe JH, Winter RB, Lonstein JE. Treatment of idiopathic scoliosis in the Milwaukee brace long-term results. The Journal of Bone & Joint Surgery 1980;62(4):599-612.
7. Cochran T, Nachemson A. Long-term anatomic and functional changes in patients with adolescent idiopathic scoliosis treated with the Milwaukee brace. Spine 1985;10(2):127-33.
8. Lonstein JE, Winter RB. The Milwaukee brace for the treatment of adolescent idiopathic scoliosis. A review of one thousand and twenty patients. The Journal of Bone & Joint Surgery 1994;76(8):1207-21.
9. Maruyama T, Takeshita K, Kitagawa T. Milwaukee brace today. Disability & Rehabilitation: Assistive Technology 2008;3(3):136-8.
10. Reamy BV, Slakey JB. Adolescent idiopathic scoliosis: review and current concepts. American Family Physician 2001;64(1).
11. Cheung KM, Lu D, Poon AM, Wang T, Luk KD, Leong JC. Effect of melatonin suppression on scoliosis development in chickens by either constant light or surgical pinealectomy. Spine 2003;28(17):1941-4.
12. Carman D, Roach JW, Speck G, Wenger DR, Herring JA. Role of exercises in the Milwaukee brace treatment of scoliosis. Journal of Pediatric Orthopaedics 1985;5(1):65-8.
13. Negrini S, Fusco C, Minozzi S, Atanasio S, Zaina F, Romano M. Exercises reduce the progression rate of adolescent idiopathic scoliosis: results of a comprehensive systematic review of the literature. Disability & Rehabilitation 2008;30(10):772-85.
14. Negrini S, Romano M, Negrini A, Parzini S. End-growth final results of an effective conservative treatment: a retrospective case series. Scoliosis 2007;2(Suppl 1):S6.
15. Negrini S, Negrini A, Romano M, Verzini N, Negrini A, Parzini S. A controlled prospective study on the efficacy of SEAS. 02 exercises in preparation to bracing for idiopathic scoliosis. Studies in health technology and informatics 2006;123:519.
16. Negrini S, Negrini A, Romano M, Verzini N, Negrini A, Parzini S. A controlled prospective study on the efficacy of SEAS. 02 exercises in preventing progression and bracing in mild idiopathic scoliosis. Studies in health technology and informatics 2006;123:523.
17. Rigo M, Quera-Salvá G, Villagrasa M, Ferrer M, Casas A, Corbella C, et al. Scoliosis intensive out-patient rehabilitation based on Schroth method. Studies in Health Technology and Informatics 2008;135:208.
18. Rigo M, Reiter C, Weiss H-R. Effect of conservative management on the prevalence of surgery in patients with adolescent idiopathic scoliosis. Developmental Neurorehabilitation 2003;6(3-4):209-14.

19. Weiss H-R, Weiss G, Petermann F. Incidence of curvature progression in idiopathic scoliosis patients treated with scoliosis in-patient rehabilitation (SIR): an age-and sex-matched controlled study. *Developmental Neurorehabilitation* 2003;6(1):23-30.
20. Weiss H. Influence of an in-patient exercise program on scoliotic curve. *Italian Journal of Orthopaedics and Traumatology* 1991;18(3):395-406.
21. Negrini S, Aulisa L, Ferraro C, Fraschini P, Masiero S, Simonazzi P, et al. Italian guidelines on rehabilitation treatment of adolescents with scoliosis or other spinal deformities. *Europa Medicophysica* 2005;41(2):183.
22. Zaina F, Negrini S, Atanasio S, Fusco C, Romano M, Negrini A. Specific exercises performed in the period of brace weaning can avoid loss of correction in Adolescent Idiopathic Scoliosis (AIS) patients: Winner of SOSORT's 2008 Award for Best Clinical Paper. *Scoliosis* 2009;4(1):8.
23. Bradford DS, Moe JH, Montalvo FJ, Winter RB. Scheuermann's kyphosis and roundback deformity results of milwaukee brace treatment. *The Journal of Bone & Joint Surgery* 1974;56(4):740-58.
24. Montgomery SP, Erwin WE. Scheuermann's kyphosis-long-term results of Milwaukee brace treatment. *Spine* 1981; 6(1):5-8.
25. Gutowski WT, RENSHAW TS. Orthotic results in adolescent kyphosis. *Spine* 1988;13(5):485-9.
26. United state kingdom2012; Available from: <http://www.g-power.com-about.com/>.
27. Friedrich M, Cermak T, Maderbacher P. The effect of brochure use versus therapist teaching on patients performing therapeutic exercise and on changes in impairment status. *Physical Therapy* 1996;76(10):1082-8.
28. Dolan LA, Weinstein SL. Surgical rates after observation and bracing for adolescent idiopathic scoliosis: an evidence-based review. *Spine* 2007;32(19):S91-S100.
29. Weiss H-R, Turnbull D, Bohr S. Brace treatment for patients with Scheuermann's disease-a review of the literature and first experiences with a new brace design. *Scoliosis* 2009;4(22):2.

Research Article

Retrospective Investigation of the effect of exercises accompanied with a Milwaukee brace on the Cobb angle in patients with kyphoscoliosis

Bidari SH¹, kamyab M², Ahmadi A³, Ganjavian MS⁴, Shaghayeghfard B⁵

1- MSc Student in Orthotics and Prosthetics- School of Rehabilitation, Iran University of medical sciences Tehran, Iran.

2- Assistant Professor in Orthotics and Prosthetics- School of Rehabilitation, Iran University of medical sciences, Tehran, Iran.

3- Assistant Professor in physiotherapy- School of Rehabilitation, Iran University of medical sciences, Tehran, Iran

4- Associate Professor in Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

5. MSc student in physiotherapy - School of Rehabilitation, Iran University of medical sciences, Tehran, Iran.

Abstract

Background and Aim: Idiopathic scoliosis is a common orthopaedic condition affecting 1.5% to 3% of the adolescents. Conservative treatments for idiopathic scoliosis involve bracing, exercise therapy, electrical stimulation and chiropractic treatment. Bracing in association with exercise is a well known method in the treatment of scoliosis. In spite of the disagreement among researchers, no study has assessed the effect of Blount & Moe exercises accompanied with a milwaukee brace on the kyphotic and scoliotic cobb angle at the beginning of weaning phase up to now. Therefore the aim of the present study was to investigate the role of Blount & Moe exercises on improvement of kyphotic and scoliotic cobb angle at the beginning of weaning phase.

Materials and Methods: The patients were evaluated in terms of the quantity and quality of performing the exercises. Mean Cobb angle was compared before bracing and at the beginning of weaning phase.

Results: Kyphotic and scolioitic cobb angle were reduced after using the milwaukee brace($p < 0.05$), but no significant difference was found among all groups for the kyphotic and scoliotic cobb angle.

Conclusion: Miwaukee brace reduces kyphotic and scoliotic cobb angle, but the quantity and quality of exercise doing before weaning phase does not affect this parameter.

Key words:Kyphoscoliosis,Milwaukee brace, Exercise, Cobb angle

Corresponding author: Assistant Prof. in Orthotics and Prosthetics- School of Rehabilitation, Iran University of medical sciences, Shahnazari St. Madar Sq. Mirdamad Blvd. Tehran, Iran

Email: mojtaba.kamyab@gmail.com

This research was supported by Iran University of Medical Sciences (IUMS)